

บทที่ 12 เบ็ดเตล็ด

.....

1. การการนำกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับผู้ประจํารถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

เนื่องจากพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 111 ได้บัญญัติว่า “ให้นำบัญญัติทั้งหลายตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสารและนายตรวจมาใช้บังคับโดยอนุโลม” และมาตรา 161 ได้บัญญัติโทษไว้ว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทั้งหลาย ในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร และนายตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท”

การมีบทบัญญัติมาตรา 111 เพื่อให้กฎหมายเกิดการเชื่อมโยงกัน มิให้มีการเขียนกฎหมายที่ซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น ตลอดจนเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายไปโดยอัตโนมัติ

ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาการนำมาตรา 42 พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. 2522 มาใช้กับผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกโดยอนุโลม

การนำบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มาใช้บังคับโดยอนุโลม นั้นมีความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความไว้ว่า “ไม่อาจอนุโลมให้นำบทบัญญัติมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาใช้บังคับแก่ผู้ขับรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 ได้” ซึ่งสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1) การนำบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก มาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจํารถซึ่งรวมถึงผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกด้วยโดยอนุโลม ย่อมมีความหมายว่า ต้องนำมาใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก อีกทั้งจะต้องพิจารณาถึงสภาพของการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ขับรถตามกฎหมายดังกล่าวด้วย

2) เมื่อเปรียบเทียบมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 กับมาตรา 101*(3) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 แล้ว เห็นได้ว่า สาระสำคัญของทั้งสองมาตรามีความแตกต่างกัน คือ มาตรา 101(3) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 บังคับให้มีเฉพาะใบอนุญาตขับรถอยู่กับตัว แต่มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 ได้

บัญญัติให้ผู้ขับรถต้องมีทั้งใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถติดตัวพร้อมให้
ตรวจ ฉะนั้น จึงต้อง

ตีความว่า พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 ไม่ประสงค์จะบังคับให้ผู้ขับรถต้องมีสำเนา
ภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถติดตัวไว้ จะตีความมาตรา 101 ขยายออกไปว่าต้องมีสำเนา
ภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถ ตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 อีก
ด้วย ย่อมเป็นการแปลเจตนารมณ์เกินความประสงค์ที่บังคับไว้ในมาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ.2522

3) หากบังคับให้ผู้ขับรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 ต้องมี
สำเนาภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถติดตัวด้วยนั้น อาจเป็นการบังคับที่ในทางปฏิบัติจะ
กระทำได้โดยยากหรืออาจไม่สะดวกแก่การปฏิบัติสำหรับผู้ขับรถบางประเภท เช่น รถโดยสาร
ประจำทาง เพราะจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ได้ความว่า การขับรถโดยสารประจำ
ทางนั้น เท่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันไม่ได้กำหนดให้มีคนขับรถแต่ละคนขับรถประจำรถแต่ละคัน แต่
ใช้วิธีหมุนเวียนเปลี่ยนเวรกันตามสภาพของการประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางและ
จำนวนของผู้ขับรถที่แต่ละ
ผู้ประกอบการมีอยู่ ฉะนั้น ถ้าบังคับให้ผู้ขับรถต้องมีสำเนาภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถ
ติดตัวไว้ให้ตรวจก็จะเป็นภาระยุ่งยากแก่ผู้ขับรถที่จะต้องขอเปลี่ยนสำเนาภาพถ่ายหนังสือแสดงการ
จดทะเบียนรถจากผู้ประกอบการขนส่งทุกวัน

สรุปความเห็นของ สกค. การนำบทบัญญัติของกฎหมายใดมาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น
นอกจากจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติที่มีอยู่แล้ว ยังต้องคำนึงถึงผลที่เกิดจากการบังคับให้
ต้องปฏิบัติอีกด้วยว่า สามารถปฏิบัติได้ตามสมควรแก่กรณีที่เป็นความจริงแก่การปฏิบัติ
หรือไม่ โดยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 2) เห็นว่า
ความที่ว่า "นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม" นั้น ถ้าความที่นำมาบังคับใช้มีลักษณะเป็นการกำหนด
หน้าที่และมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติ จะต้องนำมาใช้ด้วยความระมัดระวังและต้องตีความ
ในการนำมาใช้โดยเคร่งครัด ฉะนั้น จึงไม่อาจอนุโลมให้นำบทบัญญัติมาตรา 42 แห่ง
พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาใช้บังคับแก่ผู้ขับรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.
2522 ได้

การนำกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับพ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร และนายตรวจไว้หลายมาตรา ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ตรวจการจะนำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้ขับรถมาบังคับใช้โดยอนุโลม เพื่อทำการลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

- มาตรา 18 ความผิดฐานบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของสูงหรือยาวเกินกฎหมายกำหนด
- มาตรา 20 ความผิดฐานบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ โดยไม่จัดให้มีสิ่งป้องกันให้ตกหล่นหรือปลิวจากรถ อันอาจก่อเหตุทำให้ทางสกปรกหรือเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- มาตรา 21 ความผิดฐานขับรถไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง เช่นการฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรหยุดตรวจ
- มาตรา 33 ความผิดฐานไม่ขับรถในทางเดินรถด้านซ้าย หรือขับรถในทางเดินรถล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถนั้น
- มาตรา 43(3) ความผิดฐาน ขับขี่ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- มาตรา 57(5) ความผิดฐานขับซัดโดยประมาทหรือนำหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- มาตรา 57(15) ความผิดฐานจอดรถในลักษณะกีดขวางการจราจร
- ฯลฯ